

Az Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Szakmai Kollégium állásfoglalása a gyermekaneszteziológia és intenzív terápia hazai helyzetéről

A gyermekaneszteziológia és intenzív terápia szervezett formájának kezdeteiről Magyarországon mintegy 20 éve beszélhetünk. Jelentős előrelépést jelentett e szűkebb szakterületen a Magyar Gyermekaneszteziológiai és Intenzív Terápiás Társaság megalakulása (1993), az önálló gyermekaneszteziológiai-intenzív szaklap elindítása és az első magyar nyelvű kézikönyv megjelentetése, valamint a több mint 10 éve rendszeresen tartott gyermekaneszteziológiai és intenzív terápiás tanfolyamok, továbbképzések, tudományos ülések, kongresszusok. További fejlődést jelentett a Perinatalis Intenzív Centrumok (PIC) létrehozása, amelyek azonban önállóan csak részfeladatok megoldására alkalmasak, mert csak a perinatalis időszakban jelentkező igényeket elégítik ki, másrészt némelyik közülük nem rendelkezik megfelelő gyermeksebészeti háttérrel. Az utóbbi 15 év e két alapvető eseménye és következményei, eredményei ellenére az aneszteziológiai és intenzív ellátást igénylő gyermekbetegek ellátása ma még nincs mindenütt megnyugtatóan megoldva.

A jelen helyzet kialakulását a gyermeksebészet hazai helyzetének fejlődése is befolyásolta. Bár a gyermeksebészetre hazánkban annak kialakulásakor a decentralizáció volt jellemző, mára már országsszerte több olyan központ alakult ki, mely a gyermekkori sebészeti megbetegedések teljes palettáját el tudja látni (pl.: Budapest, Miskolc, Pécs, Szeged). Ezzel párhuzamosan kialakultak a megfelelően felszerelt és szakemberekkel is kellően ellátott interdiszciplináris gyermekintenzív osztályok, rendelkezésre álló gyermeksebészeti, gyermekszemészeti, -neurológiai, -fül-orr-gégészeti és radiológiai háttérrel.

Az ún. rutin gyermekműtétek általános érzéstelenítéséhez - melyeket a felsorolt centrumokon kívül is végeznek - általában nem szükséges, hogy azt teljes munkaidőben és csak gyermekanesztéziával - intenzív terápiával foglalkozó szakember végezze, de feltétlenül indokolt, hogy a speciális, veszélyeztetett, súlyos esetek kizárólag olyan centrumokba kerüljenek, ahol gyakorlott, jól képzett aneszteziológus munkacsoport áll rendelkezésre megfelelő műszerezettséggel. Ezek a centrumok egyben az ilyen szakemberek képzésének a bázisai is kell, hogy legyenek, az itt folyó oktató munkát segíthetik az egyetemek és a MGyAITT speciális tanfolyamai is.

Intenzív terápiás vonalon a már említett interdiszciplináris csecsemő- és gyermekintenzív osztályok kialakítása látszik célszerűnek, megfelelő felszereléssel és társszakmai háttérrel. El kell érni, hogy a felnőtt intenzív osztályok ne kényszerüljenek gyermekbetegek ellátására. A gyermekintenzív osztályokon olyan szakemberek dolgozzanak, akik mindkét szakmában - a csecsemő- és gyermekgyógyászatban, valamint az aneszteziológiában és intenzív terápiában - járatosak, esetleg kettős szakvizsgával rendelkeznek.

Javaslataink:

- Gyermekaneszteziológiai és intenzív terápiás osztályok felállítása, ill. működése szükséges a megyei, vagy regionális centrumokban, ahol javasolt, hogy az osztályon dolgozó orvosok lehetőleg kettős szakképesítéssel rendelkezzenek. Ezeken az osztályokon kerülhet sor a gyermekanesztézia és intenzív terápia gyakorlati oktatására és a továbbképzésre is. A központok szervezése a regionális feladatokat ellátó gyermeksebészeti, ill. -gégészeti osztályokkal párhuzamosan olyan helyeken történjen, ahol idegsebészeti, szemészeti, ortopédiai műtéti ellátásra is lehetőség van. Nem feledhető szempont, hogy a központok gyermekbelgyógyászati esetek ellátását is kell, hogy végezzék. Ki kell dolgozni a felállítandó osztályok részletes finanszírozási szabályait.
- Azokban a kórházakban, ahol speciális osztály nincs, ott a KAIBO lássa el a gyermekaneszteziológiai és intenzív terápiás feladatokat, de csak 3 éves kor felett és csak meghatározott alapbetegségek esetén.
- Gyermeksebészeti tevékenység csak olyan helyen legyen végezhető, ahol megfelelő aneszteziológiai és intenzív terápiás háttér biztosított. Egyéb helyeken csak életmentő és nem szállítható betegek műtéteinek ellátására kerülhessen sor.
- Az aneszteziológiai és intenzív terápiás szakvizsga tematikájában kapjon az eddigieknél nagyobb szerepet a gyermekaneszteziológia és intenzív terápia.